

CRNA GORA

Crna Gora

Predsjednik: Filip Vujanović

Premijer: Milo Đukanović

Prijetnje i napadi na nezavisne medije i novinare nastavljani, mali broj napadača priveden pravdi. Policija koristila pretjeranu silu za vrijeme masovnih protesta koje su opozicione partije organizovale protiv propusta Vlade da suzbije siromaštvo, kriminal i korupciju.

ZLOČINI PO MEĐUNARODNOM PRAVU

Vrhovni sud je odbacio zahtjev za zaštitu zakonitosti protiv pravosnažne presude u slučaju „Deportacija izbjeglica“ kojom je devet policijskih službenika oslobođeno krivice za prinudne nestanke bosanskih izbjeglica 1992. Amnesty International smatra da presuda nije u skladu sa domaćim pravom i međunarodnim humanitarnim pravom.

Komitet UN za prinudne nestanke je u septembru izrazio zabrinutost zbog propusta u postupcima za ratne zločine, koji su moguće doveli do nekažnjivosti, i apelovao na nadležne organe da prepoznaju srodnike nestalih osoba kao žrtve, i pozvao novu Komisiju za nestale osobe da rasvijetli sudbinu 61 nestale osobe od početka sukoba 90ih godina.

SLOBODA IZRAŽAVANJA

U maju je Komisija osnovana sa ciljem da istraži ranije napade na novinare zahtijevala pristup odgovarajućim dokumentima pod oznakom tajnosti; zahtjev je odbila Agencija zadužena za zaštitu ličnih podataka bez zakonskog obrazloženja.

Svjedoku u slučaju ubistva urednika dnevnog lista *Dan* Duška Jovanovića iz 2004. je obećana zaštita prije svjedočenja. Njegova udovica je u avgustu napustila zemlju nakon što je njen automobil demoliran. U oktobru je potvrđena presuda Damiru Mandiću zbog saučesništva u ubistvu Jovanovića.

U novembru, uoči Međunarodnog dana za okončanje nekažnjivosti zločina protiv novinara, tužilac je zatvorio istragu u slučaju prebijanja novinara Tufika Softića, uprkos hapšenju i pritvaranju dvojice osumnjičenih u 2014.

Novinari i borci za ljudska prava su bili mete klevetničke kampanje u pro-vladinim medijima. U januaru TV Pink M je pozvao na kažnjavanje zatvorom Tee Gorjanc Prelević, nakon njenog zalaganja za prava žrtve trafikinga.

U aprilu je podgorički sud utvrdio da je nadzor bezbjednosnih službi koji je sproveden nad NVO MANS, koja sprovodi istrage o korupciji i organizovanom kriminalu, od 2010. bio nezakonit, a zaposlenima MANS-a je dosuđena naknada.

PREKOMJERNA UPOTREBA SILE

Stotine policajaca je upotrijebilo prekomjernu silu i suzavac 17. oktobra kako bi uklonili kamp ispred Skupštine koji je postavljen tokom masovnih protesta koji su počeli 27. septembra. Povrijeđeni su lideri opozicije i poslanici. Dva novinara su privedena. Članovi opozicione stranke *Demokratski front* su pokušali 24. oktobra da na silu uđu u Skupštinu nakon što im je onemogućen ulazak, pri čemu je povrijeđeno 20 policajaca. Policija je uzvratila suzavcem, šok bombama i gumenim metcima pri čemu je povrijeđeno 27 demonstranata, uključujući i one koji nijesu bili nasilni. Savjet za građansku kontrolu rada policije, koji je naknadno analizirao tri incidenta, je utvrdio da su policijski službenici odgovorni za zlostavljanje i zloupotrebu ovlašćenja. Dva člana Specijalne anti-terorističke jedinice su u novembru zadržani u pritvoru zbog sumnje da su zlostavljali Miodraga Martinovića.

TORTURA I DRUGO ZLOSTAVLJANJE

U aprilu je Evropski sud za ljudska prava presudio da Crna Gora treba da plati naknadu štete Daliboru Nikeziću i Igoru Miliću koji su zlostavljani u zatvoru u Spužu 2009.g. našavši da je državni tužilac obustavio krivični

postupak bez odgovarajuće procjene dostupnih dokaza.

PRAVA LGBT OSOBA

Predložene Parade ponosa u Nikšiću su odložene tri puta iz bezbjednosnih razloga; *Prajd* u Podgorici je održan bez incidenata u decembru.

U maju su tri osobe osuđene na po tri mjeseca zatvora zbog verbalnog napada na Stevana Milivojevića, direktora NVO LGBT Forum Progres u aprilu.

PRAVA MIGRANATA I IZBJEGLICA

Pravni status je dodijeljen 1107 Roma, Egipćana i Aškalija raseljenih sa Kosova 1999. Međutim, za 595 njih još uvijek postoji rizik da će ostati bez državljanstva jer se čeka na odobrenje njihovih prijava; vjeruje se da je veći dio od njih 700 koji se nijesu prijavili za državljanstvo napustilo zemlju. Prema podacima UNHCR, pomognut je povratak 144 Roma, Egipćana i Aškalija na Kosovo. U decembru je 48 porodica Roma i Egipćana sa Kosova koji su živjeli u kampu na Koniku konačno preseljeno u nove stanove.

Preko 4000 crnogorskih državljana je tražilo azil u zemljama EU, od čega 3233 njih u Njemačkoj.

Crna Gora je i dalje tranzitna zemlja za migrante i izbjeglice, uglavnom državljane Sirije. Do kraja novembra od 1570 prijava, za 14 je odobren status izbjeglice a za 2 dodatna zaštita.